

Consultatieverslag

24/06/2022

Over de consultatie CONS-2022-02 met betrekking tot de wijziging van de tariefmethodologie
2021-2024

Inhoudsopgave

2	Consultatie CONS-2022-02	3
3	Partijen die een reactie hebben ingediend.....	3
4	Verwerking van de zienswijzen.....	4
4.1	Presentatie	4
4.2	Selectie van de zienswijzen	4
4.3	Vertrouwelijkheid van de reacties	5
5	Zienswijzen.....	6
5.1	Zienswijzen m.b.t. uitstel nieuwe tariefstructuur elektriciteit tot 1 januari 2023.	6
5.1.1	Zienswijze 1.	6
5.1.2	Zienswijze 2.	6
5.1.3	Zienswijze 3.	9
5.1.4	Zienswijze 4.	10
5.1.5	Zienswijze 5.	12
5.1.6	Zienswijze 6.	15
5.2	Zienswijzen m.b.t. financiële openbaredienstverplichtingen m.b.t. het stimuleren van rationeel energiegebruik (REG) en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen	16
6	Wijzigingen aan het geconsulteerde voorstel na consultatie	16
7	Wijzigingen aan de tariefmethodologie 2021-2024 na consultatie	16

2 Consultatie CONS-2022-02

Met dit document brengen we vanuit de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) verslag uit van de consultatie CONS-2022-02¹ die liep van 16 mei t.e.m. 31 mei 2022. De openbare raadpleging betrof een voorstel van wijziging van de tariefmethodologie voor distributie van elektriciteit en aardgas voor de reguleringsperiode 2021-2024². Het document van de consultatie kan op datum van publicatie van voorliggend rapport geraadpleegd worden op de website van de VREG³.

We hebben de raadpleging op 16 mei 2022 aangekondigd in onze nieuwsbrieven⁴.

Na afloop van de openbare raadpleging publiceren we een gemotiveerd consultatieverslag, dat het volgende bevat:

- een overzicht van het aantal partijen dat reacties overmaakte, met aanduiding van de naam van de betrokken partijen;
- een overzicht van de gemaakte opmerkingen bij het consultatiedocument, met aanduiding van de naam van de partij(en) die deze opmerking(en) heeft (hebben) gemaakt, voor zover het niet om een opmerking gaat die commercieel gevoelige gegevens of informatie van persoonlijke aard bevat;
- de reactie van de VREG op de gemaakte opmerkingen, waarbij in deze reactie vermeld wordt of de VREG al dan niet of gedeeltelijk akkoord gaat met de opmerking of zienswijze en op welke manier hij hiermee rekening heeft gehouden bij de opmaak van het definitieve document.

3 Partijen die een reactie hebben ingediend

De door de VREG ontvangen reacties op de consultatie CONS-2022-02 zijn afkomstig van volgende individuen en organisaties:

¹ <https://www.vreg.be/nl/document/cons-2022-02>

² <https://www.vreg.be/nl/tariefmethodologie-2021-2024>

³ <https://www.vreg.be/nl/documenten-databank>

⁴ Archief nieuwsbrieven op <https://www.vreg.be/nl/nieuwsbrieven-archief>

Partijen die een reactie hebben ingediend	
Distributienetbeheerders	Fluvius System Operator cv namens de Vlaamse elektriciteitsdistributienetbeheerders, verder vermeld als "Fluvius"
Vlaamse Regering	Vlaams minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme, verder vermeld als "Vlaams minister van energie"
Sectoren	FEPEG vzw (Federatie van de Belgische Elektriciteits- en Gasbedrijven)
	COGEN Vlaanderen (Vlaamse sectororganisatie voor warmtekrachtkoppeling)
	ODE Vlaanderen vzw (Vlaamse sectororganisatie voor duurzame energie)
	Proximus NV van publiek recht, verder vermeld als "Proximus"
Distributienetgebruikers	AVdB, DH, HVdB en JVR

4 Verwerking van de zienswijzen

4.1 Presentatie

De zienswijzen worden in dit rapport als volgt voorgesteld en behandeld:

Weergave zienswijzen	
Nummer van de zienswijze	Het volgnummer van de zienswijze.
Zienswijze	De zienswijze aangebracht door de belanghebbende, heel bondig door ons samengevat.
Belanghebbende(n)	De naam (of namen) van de belanghebbende(n) die de zienswijze heeft (hebben) aangebracht.
Samenvatting van de zienswijze	We geven een samenvatting van de zienswijze zoals die door de belanghebbende(n) werd(en) aangebracht.
Reactie VREG op de zienswijze	We geven onze beoordeling van de zienswijze.
Conclusie	Onze conclusie, nl. of het door ons geconsulteerde voorstel al dan niet n.a.v. de zienswijze aangepast hoeft te worden.

4.2 Selectie van de zienswijzen

Alle ontvangen reacties op consultatie CONS-2022-02 werden bestudeerd. Met opmerkingen of voorstellen die niet concreet tekstueel en inhoudelijk betrekking hadden op de door ons in de

consultatie voorgestelde wijziging van de tariefmethodologie 2021-2024, kunnen we in dit verslag geen rekening houden.

Het merendeel van deze reacties zonder voorwerp kwamen ook tijdens eerdere consultaties over de invoering van de nieuwe tariefstructuur voor elektriciteit aan bod. Hiervoor verwijzen we onder meer naar:

- Het consultatieverslag met betrekking tot de vaststelling van de tariefstructuur periodieke distributienettarieven elektriciteit voor klanten met een grootverbruiksmeterinrichting en/of piekgemeten klanten die beschikken over een aansluiting met een decentrale productie-eenheid met een vermogen groter dan 10 kVA (RAPP-2020-06⁵);
- Het consultatieverslag met betrekking tot de vaststelling van de tariefstructuur periodieke distributienettarieven elektriciteit voor klanten met een kleinverbruiksmeterinrichting (RAPP-2020-07⁶);
- Het consultatieverslag met betrekking tot het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2021-2024 (RAPP-2020-17⁷).

4.3 Vertrouwelijkheid van de reacties

Het Energiedecreet⁸ stipuleert over de bescherming van vertrouwelijke informatie het volgende voor wat de publicatieverplichtingen van de VREG inzake de tariefmethodologie betreft:

“Met inachtneming van de vertrouwelijkheid van informatie met een persoonlijk karakter of commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, leveranciers of de netgebruikers publiceert de VREG op zijn website de toepasselijke tariefmethodologie, het geheel van de stukken met betrekking tot het overleg met de distributienetbeheerders, het gemotiveerd consultatieverslag, en alle documenten die nuttig worden geacht voor de motivering van de beslissing van de VREG over de tariefmethodologie.”

We hebben alle reacties *in concreto* beoordeeld, en geoordeeld dat geen enkele reactie informatie bevat met een persoonlijk karakter of commercieel gevoelige informatie met betrekking tot de distributienetbeheerders, leveranciers of de netgebruikers.

Onverminderd titel II, hoofdstuk 3 van het Bestuursdecreet, vermelden we dat daarnaast het Bestuursdecreet van 7 december 2018 en meer bepaald de bepalingen daarin inzake de toegang tot bestuursdocumenten⁹ (de zgn. passieve openbaarheid van bestuur) van toepassing zijn, voor wat betreft de toegang tot de documenten die de VREG bezit en die deze laatste niet verplicht is te publiceren op grond van het Energiedecreet (verhoogde actieve openbaarheid). Met andere woorden kan eenieder bij de VREG een aanvraag tot openbaarmaking van die (niet verplicht te publiceren) documenten indienen. Bij de beoordeling van deze aanvraag respecteert de VREG de uitzonderingen op de openbaarheid van bestuursdocumenten, zoals voorzien in art. II.33 e.v. Bestuursdecreet.

⁵ <https://www.vreg.be/nl/document/rapp-2020-06>

⁶ <https://www.vreg.be/nl/document/rapp-2020-07>

⁷ <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/rapp-2020-17.pdf>

⁸ Artikel 4.1.31, §4 Energiedecreet.

⁹ Zie titel II, hoofdstuk 3 Bestuursdecreet.

5 Zienswijzen

5.1 Zienswijzen m.b.t. uitstel nieuwe tariefstructuur elektriciteit tot 1 januari 2023.

5.1.1 Zienswijze 1.

Zienswijze	Geen opmerkingen op het voorgestelde uitstel van 6 maanden
Belanghebbenden	Fluvius, FEBEG en ODE Vlaanderen

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbenden

Fluvius staat positief ten opzichte van het voorstel tot uitstel van de implementatiedatum met behoud van de technische modaliteiten. Dit zal Fluvius toelaten om in overleg met de marktpartijen tijdig de nodige voorbereidingen te treffen voor de implementatie van de nieuwe nettarieven.

FEBEG gaat akkoord met het voorstel om de wijziging van de nieuwe tariefstructuur verder met 6 maanden uit te stellen en geeft aan volledig achter de invoering van het capaciteitstarief te blijven staan. FEBEG herhaalt wel dat een eventuele latere, doch retroactieve, invoering van de nieuwe nettarieven niet haalbaar is als alternatief, gezien daardoor enkel nog méér risico's in de markt zouden worden geïntroduceerd en de complexiteit en maatschappelijke kost van de invoering van de nieuwe tariefstructuur aanzienlijk zouden toenemen.

ODE Vlaanderen stelt akte te nemen van het in de openbare raadpleging voorgestelde uitstel.

Reactie op de zienswijze

We nemen kennis van de zienswijzen, die concreet geen aanpassing vragen van het geconsulteerde voorstel tot wijziging van de tariefmethodologie 2021-2024.

Voor wat de opmerking van FEBEG over retroactiviteit betreft, wijzen we er nog op dat de VREG de verplichting heeft om zijn tariefbevoegdheid en het opstellen van de tariefmethodologie op dusdanige wijze uit te voeren dat er sprake is van een stabiele en voorzienbare regulering.¹⁰ Dat betekent onder meer dat geen terugwerkende kracht aan de tarieven mag worden verleend.¹¹

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel van gewijzigde tariefmethodologie 2021-2024 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

5.1.2 Zienswijze 2.

¹⁰ Artikel 4.1.30, §1 Energiedecreet.

¹¹ Artikel 4.1.30, §4 Energiedecreet.

Zienswijze	Uitstel naar moment waarop tariefstructuur ook voorziet in een tijdsafhankelijke prikkel
Belanghebbenden	Distributienetgebruikers AVdB, DH en HVdB

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbenden

Distributienetgebruiker AVdB acht het opportuun om de introductie van de nieuwe tariefstructuur verder uit te stellen naar een moment waarop de tariefstructuur ook voorziet in een tijdsafhankelijke prikkel die mensen stimuleert om te verbruiken wanneer er veel hernieuwbare energie ter beschikking is.

Ook de distributienetgebruikers DH en HVdB achten het opportuun om de invoering van de nieuwe tariefstructuur verder uit te stellen naar een moment waarop de tariefstructuur voorziet in een tijdsafhankelijke prikkel.

Reactie op de zienswijze

Ook in eerdere consultaties over de invoering van de nieuwe tariefstructuur voor elektriciteit kwamen analoge zienswijzen aan bod. We verwijzen hiervoor onder meer naar zienswijze nr. 14 in het consultatieverslag met betrekking tot de vaststelling van de tariefstructuur periodieke distributienettarieven elektriciteit voor klanten met een kleinverbruiksmetinginrichting (RAPP-2020-07¹²).

In dit kader wijzen we er ook op dat in het geval van een volledig kWh-gebaseerd nettarief een ToU prikkel netgebruikers inderdaad kan aanzetten om hun verbruik te spreiden. Zonder een ToU prikkel ontvangen netgebruikers in dergelijke tariefstructuur een (verkeerd) signaal dat hun verbruiksgedrag geen impact heeft op de kosten verbonden aan het netwerk. In het geval waarbij de tarieven voor de netgerelateerde kosten voornamelijk gebaseerd zijn op het werkelijk piekvermogen van de netgebruikers ontvangen zij een direct signaal om hun verbruik zoveel als mogelijk te spreiden. Op die manier maken netgebruikers op een meer efficiënte manier gebruik van het net. Ook zonder een ToU prikkel ontvangen netgebruikers in dergelijke tariefstructuur aldus een (juist) signaal dat hun verbruiksgedrag een impact heeft op de kosten verbonden aan het netwerk.

Door een gelijktijdige invoering van een capaciteitstarief en een ToU-prikkel zou de (financiële) impact op de netgebruikers bovendien kunnen vergroten. In dat geval zou niet eerst een capaciteitstarief van gemiddelde hoogte gelden maar wel een hoger capaciteitstarief in bepaalde piekperiodes en een lager capaciteitstarief daarbuiten. De VREG opteert voor een stapsgewijze invoering, waarbij de netgebruikers zich eerst vertrouwen met hun piekgedrag en we slechts in tweede instantie een bijkomende prikkel tijdens bepaalde piekperiodes overwegen.

Rekening houdend met bovenstaande menen we dat de invoering van de nieuwe tariefstructuur niet noodzakelijk hoeft gekoppeld te worden aan de eventuele invoering van tijdsafhankelijke tarieven. Aan de mogelijke invoering van een ToU prikkel moet namelijk een grondige analyse voorafgaan. Om die reden wordt in par. 11.2.2 van de tariefmethodologie 2021-2024 voorzien dat de netbeheerders uiterlijk op 1 december 2023 – met het oog op een tijdige voorbereiding van de tariefmethodologie die van toepassing zal worden vanaf 2025 - aan de VREG een studie opleveren over de eventuele noodzaak van invoering van tijdsafhankelijke tarieven op distributienetniveau.

¹² <https://www.vreg.be/nl/document/rapp-2020-07>

Een verder uitstel van de nieuwe tariefstructuur achten we bovendien niet opportuun gezien de verwachte stijging in de elektriciteitsvraag in combinatie met de groei van decentrale productie die in de komende jaren nog verder zal versneld worden. Zo stellen we vast dat zowel door de federale als Vlaamse regering in de afgelopen periode extra maatregelen werden genomen die de energietransitie zullen versnellen, waaronder o.m.:

- Eind 2019 keurde de Vlaamse Regering het Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) 2021-2030 definitief goed¹³ waarbij o.m. de ambitie werd vastgelegd om jaarlijks 300 megawatt zonnepanelen uit te rollen tot en met 2024, en vanaf 2025 jaarlijks 318 megawatt¹⁴. Verder stelt het VEKP 2021-2030 dat in 2030 minstens de helft van de nieuw verkochte personenwagens volledig emissievrij en 20% gedeeltelijk emissievrij zouden moeten zijn, waarbij in 2025 het marktaandeel zero-emissie personenwagens minstens 20% is;
- Eind 2021 nam de Vlaamse regering extra maatregelen bovenop het bestaande Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030 om de klimaatverandering tegen te gaan¹⁵. Daarbij werd o.m. beslist tot de verplichting van hybride warmtepompen voor nieuwbouwwoningen met een stedenbouwkundige vergunning vanaf 01/01/2023 en worden ook (hybride) warmtepompen bij bestaande woningen via verhoogde premies gestimuleerd;
- Eind 2021 nam de federale regering de beslissing om in te zetten op een versnelde vergroening van het bedrijfswagenpark in België. Daarbij zullen alle nieuwe bedrijfswagens vanaf 2026 koolstofemissievrij moeten rijden, opdat ze nog een fiscale aftrekbaarheid zullen kunnen genieten¹⁶.

Er kan aldus worden verwacht dat de elektrificatie van o.m. vervoer en verwarming in de komende jaren significant zal toenemen. Een volledig kWh-gebaseerde tariefstructuur zal netgebruikers daarbij onvoldoende aanzetten om efficiënt gebruik te maken van het net hetgeen, gezien de verwachte groei van de elektriciteitsvraag met een potentieel hoge gelijktijdigheid, risico's voor het distributienet met zich meebrengt. Om die reden verkiezen we om zo snel als mogelijk een nieuwe tariefstructuur te introduceren die de juiste prikkels geeft voor de integratie van dergelijke grootverbruikers. Op die manier worden de netgebruikers op een juiste manier gestimuleerd om na te denken over het piekgedrag die dergelijke grootverbruikers met zich (kunnen) meebrengen. De meeste netgebruikers kunnen zo reeds bij hun investeringsbeslissing rekening houden met de nieuwe tariefstructuur, door bijvoorbeeld meteen slimme sturing te voorzien. Dit voorkomt dat netgebruikers, nadat ze een eerste investering gedaan hebben zonder rekening te houden met de nieuwe tariefstructuur, kort daarna bijkomend zouden moeten investeren. Door zo snel als mogelijk in een nieuwe tariefstructuur te voorzien ontvangen netgebruikers aldus een correct signaal tot efficiënt netgebruik.

Ook uit de resultaten van de studie door de Universiteit Gent naar de impact van het capaciteitstarief¹⁷ wordt bevestigd dat de nieuwe tariefstructuur bijdraagt tot het stimuleren van flexibel energieverbruik in het kader van de verder doorgedreven elektrificatie van het energieverbruik, hetgeen in lijn is met het VEKP 2021-2030.

Conclusie

¹³ <https://energiesparen.be/vlaams-energie-en-klimaatplan-2021-2030>

¹⁴ Zoals aangegeven in de reactie van Vlaams minister van energie op deze openbare raadpleging (zienswijze nr. 5) werden de doelstellingen hernieuwbare energieproductie uit zon voor 2022 en 2023 in maart 2022 nog verder verhoogd.

¹⁵ <https://energiesparen.be/vlaams-energie-en-klimaatplan-2021-2030>

¹⁶ <https://financien.belgium.be/nl/Actueel/groene-autofiscaliteit-circulaires>

¹⁷ <https://www.vreg.be/nl/studie-ugent-impact-capaciteitstarief>

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel van gewijzigde tariefmethodologie 2021-2024 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

5.1.3 Zienswijze 3.

Zienswijze	Starten met meerjarige periode van sensibilisering, informatie en onderzoek naar het verbruiksgedrag van diverse bevolkingsgroepen
Belanghebbende	Distributienetgebruiker JVR

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Distributienetgebruiker JVR acht een verder uitstel aangewezen zodat kan gestart worden met een meerjarige periode van sensibilisering, informatie en onderzoek naar het verbruiksgedrag van diverse bevolkingsgroepen. Op die manier zouden concrete boodschappen inzake het piekvermogen aan de netgebruikers kunnen verduidelijkt worden.

Reactie op de zienswijze

Aan de invoering van de nieuwe tariefstructuur is heel wat voorbereidingstijd voorafgegaan. De eerste publieke consultaties dateren al van 2016. Over het ontwerp van tariefstructuur werd namelijk een 1ste consultatie georganiseerd die liep van 20 juni 2016 t.e.m. 30 september 2016 (CONS-2016-05¹⁸). Deze consultatie werd op 20 juni 2016 gepubliceerd op de website van de VREG en vervolgens op 24 juni van dat jaar toegelicht op een seminarie, waarvan de presentatie op de website is gepubliceerd. Aan belanghebbenden werd gevraagd om hun eventuele reacties op de consultatie schriftelijk over te maken. De VREG heeft hierover een consultatieverslag (RAPP-2017-01¹⁹) opgemaakt met ruim 108 zienswijzen die verkregen werden van 43 belanghebbenden.

Voor wat het ontwerp van tariefstructuur voor grotere bedrijven en industrie betreft, werd een 2de consultatie georganiseerd, die liep van 28 januari 2019 t.e.m. 11 maart 2019 (CONS-2019-01²⁰). Die tweede consultatie werd op 28 januari 2019 gepubliceerd op de website van de VREG. Hierover heeft de VREG een consultatieverslag (RAPP-2020-06²¹) opgemaakt met ruim 27 zienswijzen van 18 belanghebbenden.

Daarna heeft de VREG over het ontwerp van tariefstructuur voor gezinnen en kleine bedrijven een 3de consultatie georganiseerd, die liep van 5 september 2019 t.e.m. 16 oktober 2019 (CONS-2019-02²²). De VREG heeft bij die gelegenheid bovendien een presentatie gegeven aan een stuurgroep (4 september 2019) en een ruimer belanghebbendenforum (5 september 2019), die eveneens op de website gepubliceerd werd. De VREG heeft hierover een consultatieverslag (RAPP-2020-07²³) opgemaakt, met ruim 40 zienswijzen van 45 belanghebbenden.

Over het ontwerp van de tariefmethodologie incl. het ontwerp van tariefstructuur, werd een 4de consultatie georganiseerd die liep van 4 mei t.e.m. 18 juni 2020 (CONS-2020-03²⁴). Die consultatie

¹⁸ <https://www.vreg.be/nl/document/cons-2016-05>

¹⁹ <https://www.vreg.be/nl/document/rapp-2017-01>

²⁰ <https://www.vreg.be/nl/document/cons-2019-01>

²¹ <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/rapp-2020-06.pdf>

²² <https://www.vreg.be/nl/document/cons-2019-02>

²³ <https://www.vreg.be/nl/document/rapp-2020-07>

²⁴ <https://www.vreg.be/nl/document/cons-2020-03>

werd op 4 mei 2020 gepubliceerd op de website van de VREG en op die dag toegelicht via een live webinar. De VREG heeft hierover een consultatieverslag (RAPP-2020-17²⁵) opgemaakt met ruim 126 zienswijzen van 29 belanghebbenden.

Daarbij werd initieel toegewerkt naar de invoering van de nieuwe tariefstructuur per 1 januari 2022. De invoering werd vervolgens uitgesteld tot 1 juli 2022, op vraag van de belanghebbenden, om alle partijen zeker voldoende tijd te geven om het tarief op een correcte wijze te implementeren en uit te rollen. In de consultatie die het voorwerp uitmaakt van dit verslag raadpleegden we de belanghebbenden over een verder uitstel met 6 maanden tot 1 januari 2023.

In de loop van 2021 hebben we bovendien acties ondernomen om het bewustzijn rond de nieuwe nettarieven te verhogen. Zo lanceerden we midden 2021 op vraag van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie een simulator die elke netgebruiker op laagspanning de mogelijkheid geeft om inzicht te krijgen in de impact van de nieuwe nettarieven op zijn of haar persoonlijke situatie. Tegelijk werd op de website van de VREG voorzien in een landingspagina inzake de nieuwe nettarieven. We hadden in samenspraak met o.m. Fluvius voorzien om onze communicatie-inspanningen te verhogen naarmate de invoering van de nieuwe nettarieven dichterbij kwam. Dit teneinde het bewustzijn van de netgebruikers omtrent de nieuwe nettarieven zo kort mogelijk te laten aansluiten op de effectieve invoering ervan. Gegeven deze openbare raadpleging over een verder uitstel van 6 maanden werd deze planning voorlopig 'on hold' gezet. We maken nu werk van een nieuwe communicatieplanning die rekening houdt met een invoering op 1 januari 2023.

Op vraag van Vlaams minister voor Energie voerde de Universiteit Gent in het najaar 2021 ook een studie uit naar de impact van het capaciteitstarief. Op onze website kan u meer informatie over deze studie terugvinden²⁶. De resultaten van de studie zijn in lijn met de simulaties die we eerder maakten en in het traject naar de invoering van de nieuwe tariefstructuur publiek beschikbaar hebben gesteld.

Uit wat voorafgaat, blijkt ten overvloede dat niet over één nacht ijs is gegaan bij de implementatie van wat een noodzakelijke en logische stap is met het oog op de energietransitie. Zoals behandeld in onze reactie op zienswijze nr. 2 achten we een verder uitstel van de nieuwe tariefstructuur met meer dan 6 maanden dan ook niet geschikt en dit mede omwille van de verwachte versnelling in de elektrificatie van vervoer en verwarming. Bovendien dient de invoering van de nieuwe tariefstructuur het algemeen belang en komt deze uiteindelijk elke eindgebruiker ten goede. Een verder uitstel van de nieuwe tariefstructuur met enkele jaren zet deze voordelen verder onder druk.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel van gewijzigde tariefmethodologie 2021-2024 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

5.1.4 Zienswijze 4.

²⁵ <https://www.vreg.be/nl/document/rapp-2020-17>

²⁶ <https://www.vreg.be/nl/studie-ugent-impact-capaciteitstarief>

Zienswijze	Uitstel van 12 maanden zodat tijdelijk geen bijkomende complexiteit voor netgebruikers wordt gecreëerd en een te snelle invoering wordt vermeden
Belanghebbende	COGEN Vlaanderen

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

COGEN Vlaanderen geeft aan dat ten gevolge van het huidige geopolitiek, economisch klimaat en de resulterende energieprijzen, alsook de prijsfluctuaties op de verschillende energiemarkten, op dit ogenblik reeds een grote focus wordt gevraagd van de consumenten op alles wat hun energieverbruik betreft. COGEN Vlaanderen acht het dan ook opportuun om tijdelijk geen bijkomende complexiteit voor de consumenten te creëren en is bijkomend bezorgd dat – gegeven de vraag van FEBEG²⁷ - een te snelle invoering van de nieuwe tariefstructuur aanleiding zou kunnen geven tot foutieve facturatie en retroactieve rechtzettingen. COGEN Vlaanderen is om deze redenen principieel voor een uitstel van 12 maanden.

Reactie op de zienswijze

De initiële beslissing over de invoering van de nieuwe tariefstructuur voor elektriciteit is het resultaat van een uitgebreid traject met inbreng van alle belanghebbenden. Voor een gedetailleerde bespreking van dit traject verwijzen we naar onze reactie op zienswijze nr. 3.

Verder leiden we uit de zienswijze geen argumenten af waaruit kan geconcludeerd worden dat de uitdagingen waarmee een netgebruiker op 1 januari 2023 kan geconfronteerd worden op 1 juli 2023 niet langer relevant zouden zijn.

In de zienswijze wordt ook verwezen naar de vraag van FEBEG om de invoering van het capaciteitstarief tot 1 juli 2023 uit te stellen. Zoals ook in het consultatiedocument van deze openbare raadpleging wordt aangegeven, ontvingen we op 18 maart 2022 inderdaad een brief van FEBEG met de vraag om de invoering van de nieuwe tariefstructuur tot 1 juli 2023 uit te stellen. Echter, in een gezamenlijke brief van 22 april 2022 van Fluvius en FEBEG wordt aangegeven dat binnen de huidige relevante feitelijke omstandigheden, gelet op de onmogelijkheid om de implementatie op de oorspronkelijk geplande datum van een dergelijke ingrijpende wijziging in de tariefstructuur zonder afdoende testen alsnog te verzekeren, rekening houdende met de risico's voor de markt, rekening houdende met de best haalbare implementatieplanning van partijen, met het oogmerk van een kwalitatieve betrouwbare implementatie in een stabiele marktomgeving, rekening houdende met een redelijke termijn van voorafgaandelijke kennisgeving, mits tijdige communicatie daartoe, de datum van 1 januari 2023 operationeel haalbaar is.

We leiden uit deze zienswijze dan ook geen elementen af die een verder uitstel tot 1 juli 2023 beargumenteren.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel van gewijzigde tariefmethodologie 2021-2024 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

²⁷ 'FEBEG vraagt VREG om uitstel van de invoering van het capaciteitstarief in Vlaanderen tot 1 juli 2023' (Bron: <https://www.febeg.be/nieuwsbericht/febeg-vraagt-vreg-om-uitstel-van-de-invoering-van-het-capaciteitstarief-vlaanderen-tot>)

5.1.5 Zienswijze 5.

Zienswijze	Verder uitstel met meer dan 6 maanden is aangewezen
Belanghebbende	Vlaams minister van Energie

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

De Vlaamse minister van Energie acht het niet het moment om de nieuwe tariefstructuur in te voeren en vraagt dan ook om de invoering met meer dan 6 maanden uit te stellen. Zo stelt de Vlaamse minister van Energie vast dat:

- de jaarlijkse marktmonitor van de VREG van 2021²⁸ aangeeft dat de nieuwe tariefstructuur nog niet gekend is bij de brede bevolking;
- het cruciaal is dat de invoering van de nieuwe tariefstructuur op een kwaliteitsvolle manier kan verlopen. Zo stelde FEBEG in haar brief van 18 maart 2022 aan de VREG een uitstel tot 1 juli 2023 voor;
- de energiecrisis een stijgend aantal gezinnen in een zeer moeilijke situatie doet terecht komen waardoor de invoering van de nieuwe tariefstructuur gedurende deze periode de nodige bezorgdheid met zich meebrengt;
- de nieuwe tariefstructuur op korte termijn een remmend effect op de groei van zonnepaneelinstallaties in Vlaanderen kan hebben en dit aangezien het kilowattuur gebaseerde deel van de energiefactuur met de invoering van de nieuwe tariefstructuur zal afnemen;
- er bij de voorgestelde invoering op 1 januari 2023 nog geen rekening zal worden gehouden met tijdsafhankelijke tarieven waardoor fluctuaties van overaanbod en tekorten op de elektriciteitsmarkt niet worden beschouwd. Dit vormt een verdere belemmering voor de evolutie naar een efficiënte vraagsturing en verdere investeringen in de elektrificatie van verwarming, koeling en vervoer. Dit zou ook een rem kunnen zetten op de concepten energiedelen, persoon-aan-persoonverkoop en flexibiliteit. Ook kan er hierdoor een tegenstrijdig effect ontstaan tussen dynamische energieprijzen van de leverancier, de aanwezige lokale productie, de noden van het net en de nieuwe tariefstructuur;
- de nieuwe tariefstructuur de efficiënte uitrol van de digitale meter kan bedreigen aangezien het werkelijk piekverbruik enkel bij netgebruikers met een digitale meter in rekening kan worden gebracht;
- een verder uitstel van de nieuwe tariefstructuur een opportuniteit geeft om de impact van de minimale forfaitaire vermogenspiek op kleine en vooral energiezuinige verbruikers verder te onderzoeken.

De Vlaamse minister van Energie geeft aan dat aan deze bezorgdheden deels kan tegemoet worden gekomen door:

- de nieuwe tariefstructuur stelselmatig in te voeren waarbij het belang van de capaciteitsterm in de netfactuur over enkele jaren kan gespreid worden;
- de invoering uit te stellen totdat de meerderheid van de Vlamingen over een digitale meter beschikt. Zo zal 80% van de kleinverbruiksmeterinrichtingen eind 2024 over een digitale meter beschikken, kunnen prosumënten vanaf 2025 de plaatsing van een digitale meter niet meer weigeren en zal ook Fluvius klaar zijn met haar studie over tijdsafhankelijke tarieven.

²⁸ <https://www.vreg.be/sites/default/files/document/rapp-2021-18.pdf>

Reactie op de zienswijze

In de jaarlijkse marktmonitor van 2021 stelden we inderdaad vast dat het grootste deel van de gezinnen het capaciteitstarief nog niet kent. De resultaten in die marktmonitor zijn gebaseerd op enquêtes bij gezinnen en bedrijven afgenomen tussen half juni en half juli 2021. We ondernamen sindsdien verschillende acties om het bewustzijn rond de nieuwe nettarieven te verhogen.

- Zo lanceerden we in augustus 2021 op vraag van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie een simulator. Daarmee kan elke netgebruiker op laagspanning inzicht krijgen in de impact van de nieuwe nettarieven op zijn of haar persoonlijke situatie.
- Tegelijk voorzagen we op onze website een aparte landingspagina met alle informatie over de nieuwe nettarieven en riepen we gezinnen en bedrijven met een filmpje op om een simulatie te maken.

In de eerste maanden van 2022 troffen we samen met Fluvius de nodige voorbereidingen voor een brede communicatiecampagne onder de koepel van de campagne 'Mee met de stroom'. Die zouden we net voor de invoering van de nieuwe nettarieven lanceren. Zo sluit het moment van bewustmaking over de nieuwe nettarieven nauw aan bij de effectieve invoering ervan. Met het oog op deze openbare raadpleging over een verder uitstel van 6 maanden werd de voorziene planning voorlopig 'on hold' gezet. We maken nu werk van een nieuwe communicatieplanning die rekening houdt met een invoering op 1 januari 2023. Dat doen we in nauwe samenwerking met Fluvius en FEBEG. Samen met de sector streven we ernaar om alle netgebruikers zo goed mogelijk te informeren. Ook de sleutelpartners van de koepelcampagne 'Mee met de stroom' kunnen hun steentje bijdragen om gezinnen en bedrijven bewust te maken van hun capaciteitsgebruik.

We stellen vast dat de Vlaamse minister van Energie voorstander is van het uitstel van de inwerkingtreding van de nieuwe tariefstructuur, nl. precies wat de geconsulteerde maatregel doet. Vandaag de dag zien we geen motief om deze inwerkingtreding langer dan tegen 1 januari 2023 uit te stellen. We verwijzen naar onze reactie op zienswijze nr. 4 voor wat het door FEBEG voorgestelde uitstel tot 1 juli 2023 betreft.

Verder wijzen we erop dat de tariefmethodologie in principe technologieneutraal is. Eén van de belangrijkste richtsnoeren voor de vaststelling van de tariefmethodologie (art. 4.1.32 Energiedecreet) is dat de tarieven een afspiegeling moeten zijn van de werkelijk gemaakte kosten. Het is niet de technologie zelf die bepaalt welke kosten worden veroorzaakt bij de netbeheerder, maar hoe men die technologie aanwendt. We erkennen wel dat de invoering van de nieuwe tariefstructuur ertoe leidt dat het kilowattuur gedeelte van de elektriciteitsfactuur afneemt. Merk daarbij echter op dat elke evolutie in het kilowattuur gebaseerde deel van de elektriciteitsfactuur een directe impact heeft op de terugverdiendtijd van zonnepanelen. De introductie van een capaciteitsgebaseerde tariefdrager brengt daarentegen wel met zich mee dat PV-eigenaars met hun zonnepanelen gestimuleerd worden om in te zetten op zelfverbruik en – in de mate van het mogelijke - op het overdag opvangen van grotere vermogens. Ook een capaciteitstarief motiveert netgebruikers om bewust om te gaan met hun verbruiksgedrag en hun verbruik maximaal te verschuiven naar perioden waarin de pieken overdag (gedeeltelijk) door zonnepanelen kunnen opgevangen worden. Tegelijk kunnen nieuwe concepten de groei van zonnepaneelinstallaties op korte termijn ondersteunen. Zo laten toepassingen rond energiedelen, persoon-aan-

persoonverkoop, energiegemeenschappen en flexibiliteit aan prosumenten met een digitale meter toe om de terugverdientijd van hun installaties positief te beïnvloeden.

Vervolgens verwijzen we naar onze reactie op de zienswijze nr. 2 voor wat de invoering van de nieuwe tariefstructuur zonder tijdsafhankelijke tarieven betreft. In onze reactie verwijzen we o.m. naar de studie door de Universiteit Gent naar de impact van het capaciteitstarief²⁹ waarbij net wordt bevestigd dat de nieuwe tariefstructuur bijdraagt tot het stimuleren van flexibel energieverbruik in het kader van de verder doorgedreven elektrificatie van het energieverbruik, hetgeen in lijn is met het VEKP 2021-2030. Verder geeft diezelfde studie ook aan dat de introductie van een capaciteitstarief bijdraagt tot de eerste stappen van de uitrol van flexibiliteit op het laagspanningsnet aangezien er via nieuwe verdienmodellen voor thuisbatterijen niet enkel meer een focus ligt op het maximaliseren van het zelfverbruik van de eigen zonnepanelen, maar eveneens op het onder controle houden van het piekvermogen. We merken op dat concepten zoals energiedelen, persoon-aan-persoonverkoop en energiegemeenschappen dit verder kunnen ondersteunen.

Wat de impact van de nieuwe tariefstructuur op de uitrol van de digitale meter betreft, biedt een digitale meter vanuit het oogpunt van de nieuwe tariefstructuur ook extra mogelijkheden aan de netgebruiker. Zo wordt zowel voor een klassieke als digitale meter voorzien in een minimale bijdrage equivalent aan een gemiddelde piekvermogen van 2,5 kW, maar voor een digitale meter gaat dit gepaard met een lager kWh-tarief en wordt tevens voorzien in de toepassing van een maximumtarief. Dit kan voornamelijk voordelig zijn voor kleinverbruikers. Verder biedt een digitale meter voor grootverbruikers de mogelijkheid om de hoogte van de netfactuur meer in eigen handen te nemen en beloond te worden voor gedragwijzigingen die leiden tot efficiënter netgebruik. De geconsulteerde maatregel betreft enkel het uitstel van de inwerkingtreding van de nieuwe tariefstructuur, en aldus niet de nieuwe tariefstructuur op zich. Ook al niet pertinent binnen de perken van deze consultatie, kan, ten gronde, worden verwezen naar onze reacties op analoge zienswijzen die in eerdere consultaties aan bod kwamen. We verwijzen hiervoor naar zienswijze nr. 13 in het consultatieverslag met betrekking tot het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2021-2024 (RAPP-2020-17³⁰) en zienswijze nr. 23 in het consultatieverslag met betrekking tot de vaststelling van de tariefstructuur periodieke distributienettarieven elektriciteit voor klanten met een kleinverbruiksmetinginrichting (RAPP-2020-07³¹).

De introductie van een minimale forfaitaire vermogenspiek kwam ook in eerdere consultaties aan bod. We verwijzen hiervoor naar zienswijze nr. 9 in het consultatieverslag met betrekking tot het ontwerp van tariefmethodologie voor de reguleringsperiode 2021-2024 (RAPP-2020-17³²). De introductie van een vastrecht is bovendien niet nieuw binnen de sector van nutsvoorzieningen. Zo wordt ook in de waterfactuur voorzien in een vastrecht die o.m. als bijdrage in de kosten van het drinkwaternet dient.

Een verder uitstel tot 2025 – zoals gesuggereerd in de zienswijze – achten we dan ook niet opportuun, mede gezien de verwachte stijging in de elektriciteitsvraag in combinatie met de groei van decentrale productie die in de komende jaren zal versneld worden. Voor een uitgebreide motivering verwijzen we naar onze reactie op zienswijze nr. 2.

²⁹ <https://www.vreg.be/nl/studie-ugent-impact-capaciteitstarief>

³⁰ <https://www.vreg.be/nl/document/rapp-2020-17>

³¹ <https://www.vreg.be/nl/document/rapp-2020-07>

³² <https://www.vreg.be/nl/studie-ugent-impact-capaciteitstarief>

Ook een stelselmatige invoering van het capaciteitstarief kwam in eerdere consultaties aan bod. De VREG verwijst hiervoor naar zienswijze nr. 25 in het consultatieverslag met betrekking tot de vaststelling van de tariefstructuur periodieke distributietarieven elektriciteit voor klanten met een kleinverbruiksmeterinrichting (RAPP-2020-07³³).

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel van gewijzigde tariefmethodologie 2021-2024 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

5.1.6 Zienswijze 6.

Zienswijze	Vragen bij niet-optimale planning van de testfase door Fluvius
Belanghebbende	Proximus

Samenvatting van de zienswijze van de belanghebbende

Proximus geeft aan vragen te hebben bij de niet-optimale planning van de testfase door Fluvius. Als houder van exclusieve rechten op het vlak van uitbouw en onderhoud van het energiedistributienetwerk stelt Proximus dat Fluvius in de eerste plaats de verwachtingen moet vervullen en de planning aanhouden ten behoeve van de stakeholders in de energiesector.

Reactie op de zienswijze

We erkennen dat een verder uitstel wordt veroorzaakt doordat de elektriciteitsdistributienetbeheerders hadden voorzien in een gebrekkige testplanning, maar stellen vast dat zowel de distributienetbeheerders als de toegangshouders ook geconfronteerd werden met de post go live MIG6 activiteiten die de nodige aandacht en prioriteit dienen te krijgen.

In dit kader verwijzen we ook naar het debat over de kerntaken van Fluvius waarover in het Vlaams Regeerakkoord 2019-2024³⁴ het volgende wordt gesteld:

“Met het oog op transparantie, financiële stabiliteit en het vermijden van kruissubsidiëring realiseren we bij netbeheerders en Fluvius een analytische boekhouding met scheiding tussen de verschillende (energie) gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten. Volgens het nieuwe opzet van de elektriciteitsmarkt moeten energiediensten zoals bijvoorbeeld opslag marktgebaseerd en concurrerend zijn. Daarom laten we niet toe dat netbeheerders energieopslagfaciliteiten bezitten, ontwikkelen, beheren of exploiteren. De taken van netbeheerders en Fluvius zullen in het kader van een kerntakendebat herbekeken worden, dit vooral om te zorgen dat de netbeheerders en Fluvius zich maximaal concentreren op hun kerntaak: een goed werkend distributienet dat de uitdagingen van morgen aankan.”

In de vergaderingen van de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie kwam dit debat in de afgelopen periode enkele keren aan bod³⁵. Het komt echter niet aan de VREG toe om een leidende rol in dit debat op te nemen.

³³ <https://www.vreg.be/nl/document/rapp-2020-07>

³⁴ <https://publicaties.vlaanderen.be/view-file/31741>

³⁵ Zie o.m. schriftelijke vraag nr. 203 van 10 november 2020 en het verslag van de vergadering van 3 februari 2021.

Het is ons uit deze zienswijze bovendien niet duidelijk in welke mate het geconsulteerde voorstel zou moeten aangepast worden.

Conclusie

De VREG oordeelt dat het geconsulteerde voorstel van gewijzigde tariefmethodologie 2021-2024 niet aan de zienswijze moet aangepast worden.

5.2 Zienswijzen m.b.t. financiële openbaardienstverplichtingen m.b.t. het stimuleren van rationeel energiegebruik (REG) en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen

Voor dit onderdeel van de openbare raadpleging ontvingen we geen relevante zienswijzen.

6 Wijzigingen aan het geconsulteerde voorstel na consultatie

Op basis van de zienswijzen oordelen we dat geen wijzigingen moeten aangebracht worden aan het geconsulteerde voorstel van wijziging van de tariefmethodologie 2021-2024.

7 Wijzigingen aan de tariefmethodologie 2021-2024 na consultatie

Na de verwerking van alle ontvangen reacties op de consultatie CONS-2022-02 concluderen we dat de tariefmethodologie 2021-2024 ten opzichte van het geconsulteerde voorstel tot wijziging niet moet aangepast worden.